

ປັດໄຈດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2006-2021

ຜຽງຄຳ ທຳມະວົງ¹, ບຸນທະວີ ສີພັນທອງ, ສຸດຖາວອນ ສີອຸດົມພັນ ແລະ ຈັນສະໝອນ ແສງດາລາ

ພາກວິຊາ ເສດຖະສາດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ສປປ ລາວ

ບົດຄັດຫຍໍ້

¹ຕິດຕໍ່ພົວພັນ: ຊື່ ແລະ

ນາມສະກຸນ ຜຽງຄຳ ທຳມະວົງ,
ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ເບີໂທ: 020

22355222, ອີເມວ:

[phiengkham.thammavong@
gmail.com](mailto:phiengkham.thammavong@gmail.com)

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ:

ການສົ່ງບົດ: 06 ເມສາ 2023

ການປັບປຸງ: 12 ກັນຍາ 2023

ການຕອບຮັບ: 26 ກັນຍາ 2023

ການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ ປັດໄຈດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2006-2021 ໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ນຳເອົາຂໍ້ມູນ ທີ່ໄດ້ຮວບຮວມມາ ສັງລວມ, ຕີຄວາມໝາຍ, ພິຈາລະນາ, ເລືອກ ເຟັ້ນວິເຄາະ ສະຖິຕິອະນຸມານ ເພື່ອ ຊອກຄ່າເປັນ ເປີເຊັນ, ຄ່າພາລາເມເຕີ ຂອງ ສົມຜົນເສັ້ນການຖົດຖອຍ ດ້ວຍວິທີ ກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (OLS) ຜ່ານໂປຣແກມ Microsoft Excel version 2022.

ຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າ: ມີ 7 ປັດໄຈຄື: ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍ ໃນ (GDP), ອັດຕາເງິນເຟີ (INF), ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ (EXR), ມູນຄ່າການສົ່ງອອກ (EX), ມູນຄ່າການນຳເຂົ້າ (IM), ໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງ ເສດຖະກິດ (IFT) ແລະ ກຳລັງແຮງງານ (L) ທີ່ມີຄວາມຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ; ສ່ວນປັດໄຈດ້ານຄ່າຈ້າງງານ (W) ແລະ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ (D) ແມ່ນບໍ່ ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິເຊິ່ງສາມາດນຳມາສ້າງແບບຈຳລອງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໄດ້ດັ່ງນີ້: ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຂອງ ສປປ ລາວ (GDP) ມີຄວາມສຳຄັນ ໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມ ສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05. ອັດຕາເງິນເຟີໃນ ສປປ ລາວ (INF) ມີຄວາມສຳຄັນໃນ ທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມ ສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.01. ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ (ກີບ/ໂດລາ ສະຫະລັດ) (EXR) ມີຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງ ຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05. ມູນຄ່າການສົ່ງ ອອກສິນຄ້າ ສປປ ລາວ (EX) ມີຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການລົງທຶນ ໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.01. ມູນຄ່າ ການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຂອງ ສປປ ລາວ (IM) ຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບ ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05. ສຳລັບ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດ (IFT) ມີຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງ ດຽວກັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງ ສະຖິຕິທີ່ 0.01. ສ່ວນກຳລັງແຮງງານໃນ ສປປ ລາວ (L) ຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງ ກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນ ທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05.

ຄຳສັບທີ່ສຳຄັນ: ປັດໄຈ, ການລົງທຶນ, ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ

Factors Attracting Foreign Direct Investment in the Lao PDR since 2006–2021

Phiengkham THAMMAVONG^{1*}, Dr. Bounthavy SIPHANTHONG¹, Southavone SIOUDOMPHAN¹, Chansamone SENG DARA¹

Department of Economics Faculty of Economics and Tourism Souphanouvong University, Lao PDR

Abstract

Research on factors that attract foreign direct investment in Lao PDR from 2006–2021. This time, the collected data was compiled, interpreted, considered, selected, and analyzed statistically to find the percentage value and the parameter value of the regression equation using the least squares method (OLS) through the Microsoft Excel version 2022 program.

The results of the research found that there are seven factors with statistical significance: gross domestic product (GDP), inflation rate (INF), foreign exchange rate (EXR), export value (EX), import value (IM), economic infrastructure (IFT), and labor force (L). As for the wage factor (W) and investment promotion policy (D), they are not statistically significant but can be used to create an economic model as follows: Lao PDR's gross domestic product (GDP) has a relationship in the same direction with foreign direct investment (FDI) with a statistical significance of 0.05. The inflation rate in Lao PDR (INF) has a relationship in the opposite direction with foreign direct investment (FDI), with statistical significance at 0.01. The foreign exchange rate (Kip/US Dollar) (EXR) has an inverse relationship with Foreign Direct Investment (FDI), with statistical significance at 0.05. Lao PDR's export value (EX) has a relationship in the same direction with foreign direct investment (FDI), with statistical significance at 0.01. The import value of goods from Lao PDR (IM) has a relationship in the opposite direction with foreign direct investment (FDI), with statistical significance at 0.05. For economic infrastructure (IFT), there is a relationship in the same direction as foreign direct investment (FDI), with statistical significance at 0.01. The labor force in Lao PDR (L) has a relationship in the opposite direction with foreign direct investment (FDI), with statistical significance at 0.05.

Keywords: Factor, Investment, Foreign Direct Investment

^{1*}Correspondence:

Phiengkham
THAMMAVONG,
Department of Natural
Resources and Environment
Luang Prabang Province,
Tel: 020 22355222, E-mail:
phiengkham.thammavong@gmail.com

¹Department of Economics
Faculty of Economics and
Tourism Souphanouvong
University

Article Info:

Submitted: Apr 06, 2022

Revised: Sep 12, 2023

Accepted: Sep 26, 2023

1. ພາກສະເໜີ

ດັ່ງທີ່ຮັບຮູ້ນຳກັນແລ້ວວ່າ ໃນສະພາວະເສດຖະກິດ ປັດຈຸບັນ ຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ປະເທດດ້ອຍ ພັດທະນາ ມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງທີ່ຈະຕ້ອງ ເພີ່ມຂີດ ຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນທາງເສດຖະກິດຂອງປະ

ເທດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ເພື່ອແຂ່ງຂັນກັບປະເທດອື່ນໆ. ດັ່ງນັ້ນ, ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຈຶ່ງກາຍເປັນປັດໄຈທີ່ ມີບົດບາດສຳຄັນຢ່າງຍິ່ງ ຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງ ປະເທດຜູ້ຮັບການລົງທຶນ (Chotchuang, 2015)). ນອກ ຈາກຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະດຶງດູດເງິນລົງທຶນຂອງປະເທດ

ນັ້ນແລ້ວ ກຸ່ມປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວກໍ່ມີສ່ວນໃນການສົ່ງເສີມ ການເຄື່ອນຍ້າຍເງິນທຶນເຂົ້າມາຍັງກຸ່ມປະເທດທີ່ມີການລົງທຶນ, ດັ່ງເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນ ຈາກການໃຫ້ສິດທິພິເສດທາງການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ ໃນກຸ່ມປະເທດທີ່ທຸກຍາກເປັນພິເສດເຊັ່ນ: ບາງປະເທດໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ (ທະເນດ ວັດທະນະກຸນ ແລະ ທະນະວັດ ວັດຊະລະອະນັນ, 2016). ຄວາມສໍາຄັນອີກປະການໜຶ່ງ ຂອງການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ, ນັ້ນກໍ່ເນື່ອງຈາກວ່າປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ ຈະປະສົບກັບບັນຫາ ເລື່ອງການຂາດແຄນປັດໄຈທຶນ ເພາະລາຍໄດ້ແຫ່ງຊາດຕໍ່ຫົວຄົນຂອງປະຊາຊົນຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າ ລາຍໄດ້ສ່ວນໃຫຍ່ຂອງປະຊາຊົນຖືກໃຊ້ເພື່ອການບໍລິໂພກໃນສັກສ່ວນທີ່ສູງເມື່ອທຽບໃສ່ການອອມ ສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ລະດັບການອອມພາຍໃນປະເທດ ບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການລົງທຶນໃນປະເທດ. ເພາະສະນັ້ນ, ຈຶ່ງຕ້ອງໄດ້ອາໄສເງິນລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດມີຕື່ມເຕັມການລົງທຶນໃນປະເທດ ໃນສ່ວນທີ່ຂາດຫາຍໄປ ເພື່ອຂະຫຍາຍການລົງທຶນໃນປະເທດ ສິ່ງຜົນໃຫ້ມີການຈ້າງງານ, ການບໍລິໂພກ, ການສົ່ງອອກສິນຄ້າ ແລະ ສິ່ງຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຜະລິດຕະພັນມວນລວມໃນປະເທດ (ພັດທະນະວຸດ ສຸງກິດບຸນ, 2018). ນອກຈາກນີ້ແລ້ວ, ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຍັງມີບົດບາດສໍາຄັນຕໍ່ການພັດທະນາລະບົບເສດຖະກິດ ສ້າງໃຫ້ເສດຖະກິດມີຄວາມເຕີບໂຕ ແລະ ພັດທະນາອຸດສາຫະກຳຂອງປະເທດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະ ເງິນທຶນທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍຈາກປະເທດຜູ້ສົ່ງອອກທຶນ (Home Country) ມາຍັງປະເທດຜູ້ຮັບການລົງທຶນ (Host Country) ເປັນສ່ວນສໍາຄັນທີ່ພັກດັນກິດຈະກຳທາງເສດຖະກິດໃຫ້ດຳເນີນໄປໄດ້ຢ່າງຮາບລືນ, ນອກຈາກເງິນທຶນທີ່ປະເທດຜູ້ຮັບທຶນຈະໄດ້ຮັບແລ້ວນັ້ນ ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຍັງມາພ້ອມກັບການຖ່າຍທອດເທັກໂນໂລຊີ ແລະ ຄວາມຮູ້ຈາກຕ່າງປະເທດ ສິ່ງຜົນໃຫ້ເກີດການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ ແລະ ເພີ່ມສັກກະຍະພາບໃນການແຂ່ງຂັນ ລວມໄປເຖິງການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານການຄ້າລະຫວ່າງປະເທດ ກໍ່ໃຫ້ເກີດການຈ້າງງານເພີ່ມຂຶ້ນ, ລາຍໄດ້ຂອງປະຊາກອນພາຍ

ໃນປະເທດສູງຂຶ້ນ, ສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນພາຍໃນປະເທດດີຂຶ້ນ ແລະ ນຳໄປສູ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດໃນປະເທດໃຫ້ມີສະຖຽນລະພາບໃນໄລຍະຍາວ (Punmalee & Jaroenwiriyaikul, 2021).

ໃນປັດຈຸບັນນີ້, ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງຖືໄດ້ວ່າເປັນປະເທດທີ່ດ້ອຍພັດທະນາ, ການຜະລິດພາຍໃນຍັງອ່ອນນ້ອຍອາໄສຕ່າງປະເທດເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການສ້າງສາພັດທະນາປະເທດຊາດເທົ່ານັ້ນ ປັດໄຈທີ່ຖືວ່າມີຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ຈຳເປັນກວ່າໝູ່ນັ້ນ ແມ່ນປັດໄຈທຶນ, ເຊິ່ງປະເທດເຮົາແມ່ນຖືວ່າຍັງຂາດເຂີນທຶນຮອນເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍເພື່ອຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ. ສະນັ້ນ, ສປປ ລາວ ແມ່ນຕົກຢູ່ໃນໄລຍະພັດທະນາປະເທດ, ກໍາລັງມີຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃຫ້ນັກລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າມາລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍສະເພາະການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດຖືໄດ້ວ່າມີບົດບາດສໍາຄັນຫຼາຍໃນການເຄື່ອນຍ້າຍທຶນເຂົ້າມາພາຍໃນປະເທດ ເຮັດໃຫ້ມີການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນຂອງການຜະລິດ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ແລະ ສີມືແຮງງານ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການສົ່ງອອກ ທົດແທນການນຳເຂົ້າ, ເຄື່ອນຍ້າຍເຕັກໂນໂລຊີທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີຕ່າງໆ ສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ການຂາດຄຸນການຊຳລະເງິນຂອງປະເທດລຸດລົງ, ຫຼຸດຜ່ອນການຫວ່າງງານ, ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ລາຍໄດ້ໃຫ້ປະຊາຊົນ ເຮັດໃຫ້ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນເພີ່ມຂຶ້ນ, ສິ່ງຜົນໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນດີຂຶ້ນ.

ເມື່ອເຫັນໄດ້ວ່າ ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດມີຄວາມສໍາຄັນແນວນັ້ນ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ເຖິງຮູບແບບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ບັນດາປັດໄຈທາງດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກທີ່ມີຜົນຕໍ່ການດຶງດູດການໄຫຼເຂົ້າຂອງການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ, ຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈຢາກຈະສຶກສາບັນຫາດັ່ງກ່າວ ໃນຫົວຂໍ້: ດັ່ງນັ້ນ,

ເພື່ອເປັນການເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຄັ້ງນີ້ ເປັນໄປຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ສະດວກຕໍ່ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ໂດຍຜູ້ສຶກສາມີຈຸດປະສົງຂອງການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຄື: ປັດໄຈ ດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2006-2021.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ວິທີການສຶກສາ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ການສຶກສາຄັ້ງນີ້, ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນລະອຽດ ກ່ຽວກັບ ປັດໄຈດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະ ເທດ ຂອງ ສປປ ລາວ ນັ້ນ, ຄະນະຜູ້ວິໄຈ ໄດ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ອະນຸກົມເວລາ (Time series Data) ເປັນຂໍ້ມູນລາຍປີ ແຕ່ປີ 2006-2021 ລວມໄລຍະເວລາ 16 ປີ ແລະ ໃນການ ສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນຈະໃຊ້ຂໍ້ມູນດ້ານປະລິມານ ເປັນສ່ວນ ໃຫຍ່ໂດຍໄດ້ນຳເອົາຂໍ້ມູນຈາກສະຖິຕິປະຈຳປີຂອງສູນ ສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ແລະ ບົດລາຍງານເສດຖະກິດປະຈຳປີຂອງ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ນຳມາໃຊ້ ໃນການວິເຄາະ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການດຶງດູດການລົງທຶນ ໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຂອງ ສປປ ລາວ ນັ້ນແມ່ນໃຊ້ວິທີ ການວິເຄາະສົມຜົນການຖົດຖອຍແບບຜະຫຼຸດ (Multiple Regression) ມາປະມານຄຳສຳປະສິດຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະ ຫຼະທີ່ມີຕໍ່ຕົວປ່ຽນຕາມ ດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອງທີ່ສຸດ

(Ordinary Least Squares: OLS), ເຊິ່ງຕົວປ່ຽນທີ່ໃຊ້ ເຂົ້າໃນການສຶກສາປະກອບດ້ວຍ: 1) ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (Independent Variable: X): ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນ ພາຍໃນ (GDP), ຄ່າຈ້າງແຮງງານຂັ້ນຕ່ຳ (Wage), ຈຳ ນວນປະຊາກອນຢູ່ໃນໄວແຮງງານ (Labor_F), ອັດຕາເງິນ ເຝີ (INF), ອັດຕາແລກປ່ຽນ (EXC), ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ (IFT), ມູນຄ່າການສົ່ງອອກ (EX), ມູນຄ່າການນຳເຂົ້າ (IM), ແລະ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກ ຕ່າງປະເທດ (D); 2) ຕົວປ່ຽນຕາມ (Dependent Variable: Y): ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI).

2.2 ແບບຈຳລອງ

ແບບຈຳລອງທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາການລົງທຶນໂດຍ ກົງຈາກຕ່າງປະເທດຂອງ ສປປ ລາວ ໃນຄັ້ງນີ້ ຜູ້ສຶກສາໄດ້ ກຳນົດໃຊ້ແບບຈຳລອງ ແຮງໂນ້ມທ່ວງ ຕາມແນວຄິດຂອງ Bevan and Estrin (2004), ແບບຈຳລອງທາງເສດຖະກິດ ມີ ຕີ (Econometric Model) ແລະ ແນວຄິດເລື່ອງປັດໄຈ ດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຂອງປະເທດຜູ້ ຮັບທຶນ (Dunning, J., 1979) ປະກອບມີ 6 ປັດໄຈໃຫຍ່ 9 ຕົວປ່ຽນ ດັ່ງນີ້:

1) ແບບຈຳລອງ Ordinary Least Square ຂອງການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ໂດຍອີງໃສ່ປັດ ໄຈທາງເສດຖະກິດມະຫາພາກ ຂອງປະເທດຜູ້ຮັບທຶນ.

ແບບຈຳລອງທາງຄະນິດສາດ

$$FDI = f(GDP, Wage, Labor_F, INF, EXC, IFT, EXP, IM, D)$$

ແບບຈຳລອງທາງເສດຖະກິດ (Econometric Model)

$$\widehat{FDI}_t = \beta_0 + \beta_1 GDP_t + \beta_2 Wage_t + \beta_3 Labor_{Ft} + \beta_4 INF_t + \beta_5 EXC_t + \beta_6 IFT_t + \beta_7 EXP_t + IM_t + \beta_9 D + \varepsilon_t \dots \dots \dots (1)$$

ໃນແບບຈຳລອງສະແດງເຖິງການພົວພັນລະຫວ່າງ ປັດໄຈດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2006-2021 ສະແດງໃນຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 2.1: ຕົວປ່ຽນ ທີ່ໃຊ້ໃນແບບຈຳລອງ

ລຳດັບ	ຕົວປ່ຽນ	ຄວາມໝາຍຂອງຕົວປ່ຽນ	ການພົວພັນ	ຫົວໜ່ວຍ	ແຫຼ່ງທີ່ມາ
1	FDI	ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (Foreign Direct Investment)	+	Dollar	ທະນາຄານກາງແຫ່ງ ສປປ ລາວ
2	GDP	ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (Gross Domestic Product)	+	Dollar	ກົມສະຖິຕິ, ສູນສະຖິຕິ ແຫ່ງຊາດ
3	Wage	ຄ່າຈ້າງແຮງງານຂັ້ນຕ່ຳ (Low wage)	+	Kip	ກົມສະຖິຕິ, ສູນສະຖິຕິ ແຫ່ງຊາດ

4	<i>Labor_F</i>	ຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ຢູ່ໃນໄວແຮງງານ (<i>The number of working population</i>)	+	Person	ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ
5	<i>INF</i>	ອັດຕາເງິນເຟີ້ (<i>Inflation rate</i>)	-	%	ທະນາຄານກາງແຫ່ງ ສປປ ລາວ
6	<i>EXC</i>	ອັດຕາແລກປ່ຽນ ໂດລາສະຫະລັດ / ກີບ (<i>Exchange rate</i>)	+	Currency	ທະນາຄານກາງແຫ່ງ ສປປ ລາວ
7	<i>IFT</i>	ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ (<i>Infrastructure</i>)	+	Billion Kip	ກົມສະຖິຕິ, ສູນສະຖິຕິ ແຫ່ງຊາດ
8	<i>EXP</i>	ມູນຄ່າການສົ່ງອອກ (<i>Export Value</i>)	-/+	Dollar	ກົມສະຖິຕິ, ສູນສະຖິຕິ ແຫ່ງຊາດ
9	<i>IM</i>	ມູນຄ່າການນຳເຂົ້າ (<i>Import Value</i>)	-/+	Dollar	ກົມສະຖິຕິ, ສູນສະຖິຕິ ແຫ່ງຊາດ
10	<i>D</i>	ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ (<i>Foreign investment promotion policy</i>)	-/+		ສະພາແຫ່ງຊາດລາວ
β_0 : ແມ່ນຕົວຄົງທີ່ ແລະ $\beta_1 - \beta_9$: ແມ່ນຄ່າສຳປະສິດຂອງແຕ່ລະຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ε_t : ແມ່ນຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນຂອງແບບຈຳລອງ					

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1 ປັດໄຈດຶງດູດການລົງທຶນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງ ຈາກຕ່າງປະເທດ ແຕ່ປີ 2006-2021

1) ການກວດສອບຄວາມສຳພັນຂອງບັນດາຕົວປ່ຽນ ອິດສະຫຼະກັບຕົວປ່ຽນຕາມ ດ້ວຍວິທີ **Correlation Matrix**

ຄ່າສຳປະສິດຄວາມສຳພັນໃນຮູບແບບ Correlation Matrix ຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະກັບຕົວປ່ຽນຕາມ ນັ້ນກໍ່ຄື ບັນດາປັດໄຈດຶງດູດການລົງທຶນ ແລະ ການລົງທຶນໂດຍກົງ ຈາກຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2006-2021 ນັ້ນມີ ຄວາມສຳພັນກັນຫຼາຍກວ່າ 0.8 ຫຼື 80% ຂຶ້ນໄປ ດ້ວຍລະ ດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99% ແລະ 95% ແລະ ຄ່າຄວາມສຳ ພັນຂອງບັນດາຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະດ້ວຍກັນມີຄ່າສຳປະສິດ ສະຫະສຳພັນບໍ່ເກີນ 0.8, ສະແດງວ່າບໍ່ເກີດບັນຫາພະຫຸສຳ ພັນໃນລະດັບຮຸນແຮງຂອງແບບຈຳລອງ, ພຽງແຕ່ເກີດມີ ບັນຫາພະຫຸສຳພັນ ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຍອມຮັບໄດ້, ດ້ວຍລະດັບ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ 99% ແລະ 95%, ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າບັນ ດາປັດໄຈທີ່ຜູ້ສຶກສານຳມາບັນຈຸໃສ່ໃນແບບຈຳລອງການ ລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດນັ້ນມີຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້. ສະນັ້ນ, ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ບັນດາປັດໄຈດຶງດູດການລົງ

ທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ໄດ້ກຳນົດຂຶ້ນມາເພື່ອໃຊ້ໃນ ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ແມ່ນມີຄວາມອິດສະຫຼະຕໍ່ກັນສູງ ແລະ ສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການວິເຄາະຂັ້ນຕໍ່ໄປໄດ້.

ຄ່າສະຖິຕິທົດສອບບັນຫາຄວາມສຳພັນກັນເອງຂອງ ຕົວປ່ຽນ (Multicollinearity) ດ້ວຍວິທີ Durbin-Watson Statistic ພົບວ່າຄ່າ Durbin-Watson = 2.021 ເຊິ່ງມີຄ່າ ຢູ່ລະຫວ່າງເກນ 1.5-2.5 (ເຂົ້າໃກ້ 2) ສະແດງວ່າຄວາມຄາດ ເຄື່ອນແຕ່ລະຄ່າມີຄວາມເປັນອິດສະຫຼະຕໍ່ກັນ ຫຼື ບໍ່ມີຄວາມສຳ ພັນກັນເອງຂອງຕົວຄາດເຄື່ອນ ຈຶ່ງບໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດບັນຫາ Autocorrelation ແລະ ຜ່ານການທົດສອບຄ່າສະຖິຕິທົດ ສອບ ANOVA ຫຼື ການທົດສອບຄວາມແປປວນຂອງຕົວ ປ່ຽນ ($F = 16.872$) ແລະ ມີລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງ ສະຖິຕິ ($Sig = 0.01$) ສະແດງວ່າ: ແບບຈຳລອງປັດໄຈດຶງ ດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ແລະ ຂຶ້ນຢູ່ກັບປັດໄຈທີ່ກຳນົດມາ ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ປັດໄຈ. ເຊິ່ງຜ່ານການກວດສອບຄຸນສົມບັດ ຂອງແບບຈຳລອງພົບວ່າ ຄ່າສຳປະສິດການຕັດສິນໃຈ Adjusted R Square = 0.905 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ມູນ ຄ່າການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ສາມາດອະທິບາຍດ້ວຍຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທີ່ກຳນົດຂຶ້ນມາ

ໃນລະດັບ 90.50%, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບປັດໄຈອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳເຂົ້າມາສຶກສາ.

ເຊິ່ງຜ່ານການກວດສອບຄຸນສົມບັດຂອງແບບຈຳລອງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງ ມູນຄ່າການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ກັບປັດໄຈຕ່າງໆ 9 ປັດໄຈສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ: ມີ 7 ປັດໄຈຄື: ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP), ອັດຕາເງິນເຟີ້ (INF), ອັດຕາແລກປ່ຽນ FDI = 28292.272 + 0.030 GDP – 100.394 INF – 0.622EXR + 1.082 EX – 0.511 IM + 0.142 IF – 0.008 L

ຈາກແບບຈຳລອງຂ້າງເທິງ ສາມາດອະທິບາຍຜົນຂອງການທົດສອບຄວາມແຕກຕ່າງຄ່າສະເລ່ຍຂອງຕົວປ່ຽນດ້ວຍສະຖິຕິທົດສອບ (t-test) ສາມາດອະທິບາຍຜົນໄດ້ດັ່ງນີ້:

1. ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຂອງ ສປປ ລາວ (GDP) ມີຄວາມສຳພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05. ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 30,000 ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກຳກົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ຈະເປັນສິ່ງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ.

2. ອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນ ສປປ ລາວ (INF) ມີຄວາມສຳພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.01. ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກອັດຕາເງິນເຟີ້ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼຸດລົງ 100.394 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກຳກົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ຫຼື ການທີ່ລາຄາສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການໃນ ສປປ ລາວ ສູງຂຶ້ນ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນໜ້ອຍລົງ.

3. ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງລະປະເທດ (ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ) (EXR) ມີຄວາມສຳພັນໃນທິດທາງກົງກັນ

ເງິນຕາຕ່າງປະເທດ (EXR), ມູນຄ່າການສົ່ງອອກ (EX), ມູນຄ່າການນຳເຂົ້າ (IM), ໂຄງລ່າງຜືນຖານທາງເສດຖະກິດ (IFT) ແລະ ກຳລັງແຮງງານ (L) ທີ່ມີຄວາມຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ; ສ່ວນປັດໄຈດ້ານຄ່າຈ້າງງານ (W) ແລະ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ (D) ແມ່ນບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ, ເຊິ່ງສາມາດນຳມາສ້າງແບບຈຳລອງທາງດ້ານເສດຖະກິດໄດ້ ດັ່ງນີ້:

ຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05. ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ (ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ) ມີຄ່າແຂງຂຶ້ນຄື: 1 ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼຸດລົງ 622,000 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກຳກົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ເມື່ອຄ່າເງິນກີບແຂງຄ່າຂຶ້ນ ພຽງເລັກນ້ອຍ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນໜ້ອຍລົງ.

4. ມູນຄ່າການສົ່ງອອກສິນຄ້າ ສປປ ລາວ (EX) ມີຄວາມສຳພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.01. ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກມູນຄ່າການສົ່ງອອກສິນຄ້າຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1.082 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກຳກົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການມູນຄ່າການສົ່ງອອກສິນຄ້າ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ຈະເປັນສິ່ງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ.

5. ມູນຄ່າການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຂອງ ສປປ ລາວ (IM) ມີຄວາມສຳພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05. ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກມູນຄ່າການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼຸດລົງ 511,000 ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກຳກົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ ສປປ ລາວ ມີການນຳເຂົ້າ

ສິນຄ້າຈາກຕ່າງປະເທດຫຼາຍຂຶ້ນ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ.

6. ໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດ (IFT) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.01. ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກມູນຄ່າໃນການລົງທຶນກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດ ຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນຄົງທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 142,000 ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີການລົງທຶນເພື່ອປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດເຊັ່ນ: ຕາໜ່າງຄົມມະນາຄົມ, ລະບົບການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ອື່ນໆ ເພີ່ມຂຶ້ນ ເລັກນ້ອຍ ຈະເປັນສິ່ງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ.

7. ກໍາລັງແຮງງານໃນ ສປປ ລາວ (L) ຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05. ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກກໍາລັງແຮງງານພາຍໃນ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ຄົນ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນຄົງທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼຸດລົງ 8,000 ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ເມື່ອ ສປປ ລາວ ມີແຮງງານທີ່ມີຜົນ ຫຼື ຄວາມຊຳນານງານເພີ່ມຂຶ້ນ ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ຄ່າຈ້າງງານເພີ່ມຂຶ້ນຕາມ ເຊິ່ງເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນໜ້ອຍລົງ.

4. ວິພາກຜົນ

1. ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຂອງ ສປປ ລາວ (GDP) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນຄົງທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼຸດລົງ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນຄົງທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການ

ລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼຸດລົງ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ຈະເປັນສິ່ງດຶງດູດໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ, ນອກຈາກນີ້ ຜົນການວິເຄາະຍັງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ (Chakrabarti, 2001) ແລະ (Watcharee Tintani, 2015) ທີ່ສຶກສາ The determinants of foreign direct investments: Sensitivity analyses of cross-country regressions ແລະ Factors attracting foreign direct investments in Thailand ຕ່າງກໍ່ໄດ້ລະບຸວ່າ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຄື ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນປະເທດ ເຊິ່ງສະແດງເຖິງຂະໜາດຂອງຕະຫຼາດພາຍໃນປະເທດ ປະເທດໃດມີລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນປະເທດມີມູນຄ່າສູງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າປະເທດນັ້ນມີຂະໜາດຕະຫຼາດພາຍໃນປະເທດໃຫຍ່ ເຊິ່ງຈະດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຫຼາຍຂຶ້ນ, ຖ້າປະເທດໃດມີລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນປະເທດມີມູນຄ່າສູງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ປະເທດນັ້ນມີຂະໜາດຕະຫຼາດພາຍໃນປະເທດໃຫຍ່ ເຊິ່ງຈະດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຫຼາຍຂຶ້ນ.

2. ອັດຕາເງິນເຝີໃນ ສປປ ລາວ (INF) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກອັດຕາເງິນເຝີ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນຄົງທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດລຸດລົງ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມຖ້າຫາກອັດຕາເງິນເຝີ ສປປ ລາວ ຫຼຸດລົງ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນຄົງທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ອັດຕາເງິນເຝີໃນ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ຫຼື ການທີ່ລາຄາສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການໃນ ສປປ ລາວ ສູງຂຶ້ນ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນໜ້ອຍລົງ, ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ (Saejueng, 2019) ທີ່ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth in Vietnam ໄດ້ອະທິບາຍວ່າ ກໍາລັງຊື້ຂອງຄົນພາຍໃນ

ປະເທດຈະລຸດລົງເນື່ອງມາຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນພາກການຜະລິດສິນຄ້າເພື່ອບໍລິໂພກລຸດລົງ, ໃນຂະນະດຽວກັນຜົນຂອງການສຶກສາຄັ້ງນີ້ຝັດບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ (Okapanom & Sricharoen, 2016) ທີ່ສຶກສາກ່ຽວກັບ Factors affecting foreign direct investment in Thailand ທີ່ໄດ້ອະທິບາຍວ່າ ຖ້າອັດຕາເງິນເຟີ້ພາຍໃນປະເທດໂດຍສະເລ່ຍເພີ່ມຂຶ້ນ ຈະເປັນສິ່ງດຶງດູດໃຫ້ກັບນັກລົງທຶນໃນການເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ.

3. ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງລະປະເທດ (ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ) (EXR) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ (ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ) ມີຄ່າແຂງຂຶ້ນ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດຫຼຸດລົງ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມຖ້າຫາກອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ (ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ) ມີຄ່າອ່ອນລົງ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ເມື່ອຄ່າເງິນກີບແຂງຄ່າຂຶ້ນ ພຽງເລັກນ້ອຍ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນໜ້ອຍລົງ ແລະ ຍັງສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ (Konings, 2001) ພາຍໃຕ້ຫົວຂໍ້ The effects of foreign direct investment on domestic firms: Evidence from firm level panel data in emerging economies ໄດ້ລະບຸວ່າ ປັດໄຈດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໄດ້ແກ່ ການມີສະຖຽນລະພາບຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດຂອງປະເທດຜູ້ຮັບການລົງທຶນ ເພາະວ່າຖ້າຫາກອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດບໍ່ມີສະຖຽນລະພາບມີຜົນເຮັດໃຫ້ທຸລະກິດນັ້ນຕ້ອງປະສົບກັບພາວະການຂາດທຶນ ຫຼື ໄດ້ຮັບຜົນກໍາໄລນ້ອຍກວ່າທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ ແລະ ມູນຄ່າຂອງຊັບສິນເມື່ອຕິດຢູ່ໃນໜ່ວຍຂອງເງິນຕາຕ່າງປະເທດອາດຈະມີຄ່າລຸດລົງໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງໄພຫຼາຍຂຶ້ນ ເຊິ່ງເປັນຄວາມສ່ຽງທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນແປງໃນອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ. ນອກນີ້ຍັງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ

Siphanthong (2021) ທີ່ຄົ້ນຄວ້າພາຍໃຕ້ຫົວຂໍ້ The Impact of Exchange Rates on Macroeconomic Factors in Lao PDR from 2012-2021 ໄດ້ອະທິບາຍເຖິງການພົວພັນລະຫວ່າງອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ (ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ) ຕໍ່ກັບປັດໄຈທາງດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ ວ່າ ສະຖຽນລະພາບຂອງອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດຂອງປະເທດຜູ້ຮັບການລົງທຶນແມ່ນຄວາມຈໍາເປັນຫຼາຍ ຖ້າອັດຕາແລກປ່ຽນອ່ອນຄ່າ ໃນສາຍຕາຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ເວລານໍາເງິນທຶນມາລົງທຶນ (ເງິນຕາສະກຸນໂດລາ) ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າການລົງທຶນ (ສະກຸນເງິນກີບ) ເພີ່ມຂຶ້ນ ດັ່ງນັ້ນ ຈະເຮັດໃຫ້ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດເພີ່ມປະລິມານການລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ.

4. ມູນຄ່າການສົ່ງອອກສິນຄ້າ ສປປ ລາວ (EX) ມີຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກມູນຄ່າການສົ່ງອອກສິນຄ້າ ຂອງສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກມູນຄ່າການສົ່ງອອກສິນຄ້າ ຂອງສປປ ລາວ ຫຼຸດລົງ ໂດຍກໍານົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼຸດລົງ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກໍານົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການສົ່ງອອກສິນຄ້າ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ຈະເປັນສິ່ງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ (Hiratsuka, 2006) ທີ່ສຶກສາກ່ຽວກັບ Outward FDI from and intraregional FDI in ASEAN ໄດ້ອະທິບາຍວ່າ ປັດໄຈດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຄືຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດເພື່ອຈໍາໜ່າຍສິນຄ້າ ຂອງອົງການບໍລິຫານທຸລະກິດ ແລະ (Kojima, 2007) ໄດ້ສຶກສາກ່ຽວກັບ ເຊິ່ງໄດ້ລະບຸວ່າການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດມີປັດໄຈດຶງດູດສໍາຄັນໄດ້ແກ່ ຄວາມສາມາດຂະຫຍາຍການສົ່ງອອກສິນຄ້າໄດ້.

5. ມູນຄ່າການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າຂອງ ສປປ ລາວ (IM) ຄວາມສໍາພັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ

ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກມູນຄ່າການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງຜົນ ໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼຸດລົງ ແລະ ໃນ ທາງກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກມູນຄ່າການນຳເຂົ້າສິນຄ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼຸດລົງ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງ ຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ. ເຊິ່ງ ສອດຄ່ອງກັບສົມມຸດຖານທີ່ກຳກົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ ສປປ ລາວ ມີການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼາຍຂຶ້ນ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼຸດລົງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບທິດສະດີການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງ ປະເທດຂອງ (Charles P. Kindleberger, 1966) ຖ້າ ປະເທດ A ເພີ່ມມາດຕະການ ການກົດກັນສິນຄ້ານຳເຂົ້າທີ່ ຈະເຂົ້າມາແຂ່ງຂັນກັບສິນຄ້າທີ່ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດມາ ລົງທຶນຜະລິດໃນປະເທດ A ກໍ່ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນ ຕ່າງປະເທດຫັນມາລົງທຶນເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ໃນທາງກົງກັນ ຂ້າມຖ້າປະເທດ A ມີອັດຕາການເປີດປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນມາດຕະການ ການກົດກັນສິນຄ້ານຳເຂົ້າທີ່ຈະເຂົ້າ ມາແຂ່ງຂັນກັບສິນຄ້າທີ່ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດມາລົງທຶນ ຜະລິດໃນປະເທດ A ກໍ່ຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນ ຕ່າງປະເທດຫັນມາລົງທຶນຫຼຸດລົງ.

6. ໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດ (IFT) ມີ ຄວາມສຳພັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງ ຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ໝາຍຄວາມວ່າ ຫາກມູນຄ່າໃນການລົງທຶນກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງ ພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດ ຂອງ ສປປ ລາວ ມີການຂະ ຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງ ຜົນໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມຖ້າຫາກມູນຄ່າໃນການລົງທຶນກໍ່ສ້າງ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດ ຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼຸດລົງ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນ ໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼຸດລົງ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບສົມ ມຸດຖານທີ່ກຳກົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີການລົງທຶນເພື່ອປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງ ເສດຖະກິດເຊັ່ນ: ຕາໜ່າງຄົມມະນາຄົມ, ລະບົບໂທລະຄົມ ມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ, ສາທາລະນະສຸກ, ພະລັງງານ

(ໄຟຟ້າ, ນໍ້າປະປາ) ແລະ ອື່ນໆ ເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍ ຈະເປັນ ສິ່ງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງ (Hiratsuka, 2006) ທີ່ ສຶກສາກ່ຽວກັບ Outward FDI from and intraregional FDI in ASEAN ໄດ້ອະທິບາຍວ່າ ປັດໄຈ ດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຄືການມີຄວາມ ພ້ອມທາງດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ເພື່ອສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມ ສະດວກໃນການຜະລິດ, ດ້ານສາທາລະນະປະໂຫຍດພື້ນຖານ ແລະ ການຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ເຊື່ອມຕໍ່ໄປຍັງປະເທດໃກ້ ຄຽງ.

7. ກຳລັງແຮງງານໃນ ສປປ ລາວ (L) ຄວາມສຳພັນ ໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງ ປະເທດ (FDI) ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ ໝາຍ ຄວາມວ່າ ຫາກກຳລັງແຮງງານພາຍໃນ ສປປ ລາວ ມີເພີ່ມ ຂຶ້ນ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງ ທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼຸດລົງ ແລະ ໃນທາງກົງກັນ ຂ້າມ ຖ້າຫາກກຳລັງແຮງງານພາຍໃນ ສປປ ລາວ ມີໜ້ອຍ ລົງ ໂດຍກຳນົດໃຫ້ປັດໄຈອື່ນໆທີ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການລົງ ທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບ ສົມມຸດຖານທີ່ກຳກົດໄວ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ເມື່ອ ສປປ ລາວ ມີແຮງງານທີ່ມີຜົນ ຫຼື ຄວາມຊຳນານງານເພີ່ມຂຶ້ນ ຈະສົ່ງ ຜົນເຮັດໃຫ້ຄ່າຈ້າງງານເພີ່ມຂຶ້ນຕາມ ເຊິ່ງເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນໜ້ອຍລົງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຜົນ ການສຶກສາຂອງ (Hiratsuka, 2006) ທີ່ສຶກສາກ່ຽວກັບ Outward FDI from and intraregional FDI in ASEAN ໄດ້ອະທິບາຍວ່າ ປັດໄຈດຶງດູດການລົງທຶນ ໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຄືການເຂົ້າເຖິງປັດໄຈການຜະລິດ ເຊິ່ງແຮງງານເປັນປັດໄຈການຜະລິດທີ່ສຳຄັນ ການເຂົ້າໄປ ລົງທຶນໃນປະເທດທີ່ມີແຮງງານພຽງພໍ ຈະເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນ ການຜະລິດຕໍ່າລົງ.

5. ສະຫຼຸບ

ຈາກຜົນການວິເຄາະປັດໄຈດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍ ກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 2006-2021 ພົບວ່າ: ຄ່າສະຖິຕິທົດສອບບັນຫາຄວາມສຳພັນກັນເອງຂອງ ຕົວປ່ຽນ (Multi-collinearity) ເຊິ່ງຜ່ານການກວດສອບ ຄຸນສົມບັດຂອງແບບຈຳລອງຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງ ມູນຄ່າ

ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນ ສປປ ລາວ ກັບ ປັດໄຈຕ່າງໆ 9 ປັດໄຈສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ: ມີ 7 ປັດໄຈຄື: ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP), ອັດຕາເງິນເຟີ (INF), ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ (EXR), ມູນຄ່າການສົ່ງອອກ (EX), ມູນຄ່າການນຳເຂົ້າ (IM), ໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດ (IFT) ແລະ ກຳລັງແຮງງານ (L) ທີ່ມີຄວາມຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ. ອັດຕາເງິນເຟີໃນ ສປປ ລາວ (INF) ມີຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI). ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງລະປະເທດ (ກີບ/ໂດລາສະຫະລັດ) (EXR) ມີຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI). ມູນຄ່າການສົ່ງອອກສິນຄ້າ ສປປ ລາວ (EX) ມີຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI). ມູນຄ່າການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຂອງ ສປປ ລາວ (IM) ຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI). ສຳລັບໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດ (IFT) ມີຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງດຽວກັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI). ເພື່ອປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງເສດຖະກິດເຊັ່ນ: ຕາໜ່າງຄົມມະນາຄົມ, ລະບົບການສື່ສານ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ອື່ນໆ ເພີ່ມຂຶ້ນ ເລັກນ້ອຍ ຈະເປັນສິ່ງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນຫຼາຍຂຶ້ນ. ສ່ວນກຳລັງແຮງງານໃນ ສປປ ລາວ (L) ຄວາມສຳຄັນໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI).

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ພວກຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມທີມຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິບັດຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນ ໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

ທະເນດ ວັດທະນະກູນ ແລະ ທະນະວັດ ວັດຊະລະອະນັນ.

(2016). ປັດໄຈເສດຖະກິດລະຫວ່າງປະເທດທີ່ສົ່ງ

ຜົນກະທົບຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກປະເທດໄທໄປ

ສປປ ລາວ. ວາລະສານນານາຊາດ ສາຂາມະນຸດສາດ

ແລະ ສັງຄົມສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລຂອນແກ່ນ.

6(2). pp. 75-91.

ພັດທະລະວຸດ ສຸງກິດບຸນ. (2018). ປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນປະເທດໄທ. ວິທະຍານິພົນ ສາຂາເສດຖະສາດທຸລະກິດ. ບັນດິດວິທະຍາໄລ ມະຫາວິທະຍາໄລທຳການຄ້າໄທ

Bevan, A. A., and Estrin, S. (2004). The determinants of foreign direct investment into European transition economies. *Journal of Comparative Economics*, 32(4), pp. 775.

Bhollaarj, T. (2020). The FDI determinants of the Thai company in the republic of the union of Myanmar. A Master's Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Business Administration. Faculty of Business Administration for Society, Srinakharinwirot University. From: <http://ir-thesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1132/1/gs602130034.pdf>

Bounthavy Siphanthong. (2022). The impact of exchange rates on macroeconomic factors in Lao PDR from 2012-2021. *Souphanouvong University Journal of Multidisciplinary Research and Development*. Volume 8. Issue 2. Jul – Dec 2022. pp. 234 – 245

Charles, P. Kindleberger. (1966). *Foreign trade and the national economy*. Yale University. pp. 1-2.

Chakrabarti, A. (2001). The determinants of foreign direct investments: Sensitivity analyses of cross-country regressions. *Kyklos*. 54(1), pp. 89-114. Chotchuang, S. (2015). Macroeconomic factors Influencing foreign direct Investment in Thailand. *Journal of Economics and Management Strategy (Thailand)*. 1(1). pp. 50-52.

Dunning, J.H. (1979) *Explaining Changing Patterns of International Production: In Defence of the Eclectic Theory*. Oxford

- Bulletin of Economics and Statistics, 41, 269-295.
- Hiratsuka, D. (2006). Outward FDI from and intraregional FDI in ASEAN: Trends and Drivers. Institute of Developing Economies.
- Aungvitulsatit, K., & Charoensriwattanakul, J. (2021). Foreign Direct Investment in Vietnam: Situations and Opportunities. Journal of Business Administration and Social Sciences Ramkhamhaeng University. 4(3). pp. 1-15.
- Kojima, K. (2007). Kojima's contributions to FDI theory: Trade, structural, transformation, growth, and integration in East Asia. Colorado State University.
- Konings, J. (2001). The effects of foreign direct investment on domestic firms: Evidence from firm level panel data in emerging economies. Catholic University of Leuven.
- Punmalee, A., & Jaroenwiriyaikul, S. (2021). Macroeconomic Determinants of Foreign Direct Investment Inflow in Thailand. Journal of Yala Rajabphat University. 16(1), pp. 60-69.
- Saejueng, A. (2019). Impact of foreign direct investment on economic growth in Vietnam. National Institute of Development Administration. pp. 24.
- Okapanom, T., & Sricharoen, T. (2016). Factors affecting foreign direct investment in Thailand. Faculty of Management Science. Khon Kaen University. Journal of Business management Economics and Communication, 11(2), pp. 75-88.